

54^e Jaargang

Dinsdag 2 april 2019

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Niet het minste besef

“En het volk stond en zag het aan...” (Lukas 23: 35a).

De ‘belangstelling’ voor de Borg is groot. Aan de voet van het kruis is een talrijke menigte! Het is echter geen verkwikking voor de Heere Jezus. Het is een druppel in de lijdensbeker. Want het leeft niet in hun hart: “Van de heuvel Golgotha, vloeien stromen van genâ.” Christus hangt tussen twee misdadigers en Zijn klederen worden verdubbeld. Zij horen Hem schreeuwen om Zijn God. Hier geschiedt het grootste onrecht!

“En het volk stond en zag het aan.” Geen besef van dit alles. In het minst niet. Indrukloos en onaandoenlijk! Maar bedenk: zo zitten ook wij van nature deze weken onder de lijdenspreken. Zonder enig besef. Als een ijspegel! Met een lust en zucht naar lichtzinnig vermaak. Of meer beschaamd en ingetoomd. Maar in ieder geval zonder een verbroken hart. Zonder een traan tot God. Een bekering zonder droefheid is als een fontein zonder water. De gehele bekering rust op het fundament van de kennis der zonde!

Het is verschrikkelijk als u als een onbesnedene van hart en oren het leven doorglijdt. U doet zich te goed aan het lokaas van de wereld. Maar, hoe leeg is uw leven en hoe leeg is deze wereld. Heel uw doen en laten is walgelijk en gruwelijk. Uw nek is een ijzeren zenuw en uw voorhoofd is van koper.

Nodig is uw handtekening daaronder te zetten. Inderdaad, dat kan alleen door genade. Maar de Heere zegt in elke preek: uw dood is Mijn recht, maar uw leven is Mijn lust! Wie dit inleeft, is niet langer een besef-loze toeschouwer, maar een áanschouwer met diepe en levende indrukken!

Dan zegt u: wat ben ik diep gevallen. Dan wordt Zijn vloek mijn vloek. Dan wordt ingeleefd: ik zou daar eigenlijk moeten hangen! Hebt u het wel eens voor de Heere beleden uit de grond van uw hart: ik ben zo ijdel, zo werelds, zo goddeloos, zo verdorven. Ik ben een genie in het zondigen. Ik zondig onafgebroken. Zonder pauze. Ik ben een wangedrocht, misvormd door duizend zonden. Ik ben een aanbieder van mijzelf!

Dit is geen versiering door onszelf, maar vernieuwing door Gods Geest! De dodelijke injectie van de zonde wordt dan tegengegaan door de genezende kracht van Jezus' wonden. Wie in Gods recht omkomt in zichzelf, zal ervaren dat uit Gods genade het leven wordt geschonken! Dat is de pardonbrief van vrije

genade. Wie door het wrekend en eisend recht van de wet achtervolgd wordt, staat niet onaandoenlijk aan de voet van het kruis, maar ziet de stervende Christus als de Schoonste der mensen, omdat Hij het recht Gods verheerlijkt in het vervullen van de wet! En daarom is er genade uitgestort op Zijn lippen.

Misschien zegt u: ik ben in zo'n dodelijke gestalte. Ik ben zo geesteloos! U hebt andere tijden gekend. Betere tijden gekend. Ik ben zo lusteloos. Het is allemaal zo ver weg. Ik kan nergens meer bij komen en in komen. En de meest begaafde tegenstander van God (satan) zegt dat ik geen heil bij God heb!

Wij kunnen u zo goed begrijpen. Maar vergeet één ding niet: in het licht wordt het meest genoten, maar in het duister wordt het meest geleerd. In dit alles wil de Heere ons doen zien wie wij zijn in onszelf. Niets. Niets. Helemaal niets! Dan wordt de les geleerd: “Zonder Mij kunt gij niets doen.” En dat niet één keer. Maar telkens opnieuw. Want op de school der genade zijn telkens herhalingsoefeningen nodig! Wij moeten uitgewerkt raken en uitgewerkt blijven! Christus heeft dag en nacht gewerkt om de zaligheid te verdienen. Tot de nacht des doods. Maar er volgde de morgen der opstanding. Wat ik u bidden mag: laat deze lijdensweken en lijdenspreken niet besef-loos aan u voorbij gaan. Want dan doet de prediking u geen nut. Omdat het met het geloof niet gepaard gaat. Precies, zegt u. Maar daar ontbreekt het juist nu mij aan. Weet echter: Christus heeft ook de genade des geloofs verworven. Om dat uit te delen. Aan wederhorigen! Laat uw gedurig gebed dan ook zijn, wat de Heere Zelf heeft gezegd: “Al wat u ontbreekt (dus ook geloof), schenk Ik, zo gij 't smeekt, mild en overvloedig.”

Wijlen ds. P. Beekhuis

Leeuwen- honing

De Joodse schrijver David Grossmann schreef een boek over Simson getiteld: 'Leeuwenhoning'. De ondertitel luidt: 'De mythe van Simson'. Hij ziet deze Bijbelse geschiedenis dus als iets dat niet echt gebeurd is. Grossmann ziet Simson als een symbool van zijn land. Israël bezit volgens hem net als Simson een grote militaire kracht en past die soms automatisch toe zonder andere middelen te overwegen. De scène met de honing in de leeuw is voor Grossmann cruciaal. Simson ontdekt volgens hem de betekenis van symboliek die verborgen ligt in grote sterke beelden. Simson zou ontdekt hebben hoe een kunstenaar naar de werkelijkheid kijkt. Jonge mensen, ik moest deze manier van kijken naar Simson soms drie keer overlezen om te begrijpen wat er staat. En ik heb mij erover verbaasd hoe vreselijk deze Joodse schrijver de plank misslaat en totaal niets begrijpt van Simson en zijn plaats in de heilsgeschiedenis.

Richteren 14:8

*...en zie, een
bijenzwerm was in
het lichaam van den
leeuw, met honing.*

Als Simson met zijn ouders opnieuw naar Timnath afreist, komt hij weer langs de plaats waar hij de leeuw heeft gedood. Er is van de leeuw niet veel meer dan een skelet en wat vel overgebleven. Wat Simson gedacht heeft, lezen we niet, maar duidelijk is dat hij daar eigenlijk zelf had moeten liggen. Als de Heere hem die kracht niet had gegeven, dan zou zijn lichaam daar gelegen hebben. Als Simson goed kijkt, ziet hij iets opmerkelijks. In het kadaver van de leeuw zit een nest bijen. Die hebben honingraten gemaakt en Simson eet ervan. En dan gaat hij terug naar zijn ouders en hij geeft ook hen ervan te eten.

Wat kunnen we hiervan leren? Nou in ieder geval niet wat David Grossmann erin ziet, namelijk alleen maar beeldspraak. En dat Simson hier als een soort kunstenaar wordt voorgesteld, die de verborgen kracht ziet in beelden.

Wat is dan wel de les? Dit, dat Simson hier zoetheid proeft in het overwinnen van de vijand. Hij was geroepen om Israël en ook zichzelf te verlossen van de Filistijnen. En Simson kan die strijd alleen winnen als de Heere hem daarvoor de kracht geeft. En die honing laat Simson zien dat als hij dan in Gods kracht mag strijden, dat de

overwinning dan zoet smaakt. Zo rondt de Heere het onderwijs aan Simson af. De richter kan de zoete vrede met God alleen proeven als hij in Gods kracht de strijd met de vijand zal strijden.

Dat is ook vandaag nog waar, jonge mensen. Waar kun jij vrede voor je ziel en rust voor je geweten vinden? Die krijg je niet in de wereld en de zonde. Die laten een bittere nasmaak achter in een aanklagend geweten. Vrede in je hart is alleen te vinden als je in Gods kracht gaat strijden tegen de geestelijke vijanden. In eigen kracht zul je de strijd tegen de duivel, de wereld en je eigen boze bestaan nooit winnen. Maar als de Heere je dan eens kracht geeft. Door je te laten zien wie de wereld nu echt is: een doodvijand. En door te laten zien hoe erg de zonde is. Dat je zondigt tegen zo'n goede God. En door je te laten walgen van jezelf. Dan krijgt je kracht om te strijden. Kracht om het vlees met de begeerlijkheden te kruisigen. Net zoals Jozef: 'Zou ik zo groot een kwaad doen en zondigen tegen God?'

En als het Evangelie dan eens open mag gaan. En je mag zien op Christus Die de strijd heeft gestreden en overwonnen heeft. Dan zie je dat de duivel verslagen is op Golgotha. En de wereld? Christus zegt: 'Ik heb de wereld overwonnen'. En de dood, die laatste vijand, de koning der verschrikking, die is door Hem teniet gedaan. En het boze vlees, dat je tot een ellendig mens maakt, daarvan zul je eenmaal door Christus worden verlost.

Dan ligt er honing in die door Christus verslagen vijanden. En je mag zelf ook weleens een kleine overwinning boeken. Als je door Gods genade - misschien na een lange en bange strijd - een zondige begeerte mag weerstaan. Of als je een nare karaktertrek mag bedwingen. En je mag lust krijgen om de Heere te vrezen. En proeven en smaken dat de Heere zo goed is. Dan mag je daar weleens zoetheid in proeven. Wat zegt psalm 119?

*Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest
Geen honing kon 't gehemelt' beter smaken;
Alleen door Uw bevelen krijgt mijn geest
Verstand van God en Goddelijke zaken;
Dies heb ik al de leugenpaân gevreesd,
En zal bedrog en slinkse wegen wraken.*

*Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl*

1 Korinthe 15 is een uniek hoofdstuk. Het wijst op en het spreekt van Pasen. De opstanding uit de doden van Jezus Christus. Laten we dit heilsfeit niet onderschatten noch onderwaarden. Pasen is het feest van het veel sprekende heilsfeit van de opstanding. In de hof van Jozef van Arimathea werd het gesloten graf door Gods engel in opdracht van Jezus' Vader geopend. Geopend voor altoos. De gekruisigde Zaligmaker stond op uit de doden als Jezus Christus de Heere. Wat Jezus sprak in de rouwplaats Bethanië (Joh. 11:25 en 26), proclameert Jezus in de staat van Zijn verhoging. Ik ben de Opstanding en het Leven. Die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven. En een iegelijk die leeft en in Mij gelooft zal niet sterven in der eeuwigheid. De gestorven, begraven Lazarus werd één van de eerstelingen van Jezus' opstandingsleven uit de doden. Doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben zullen leven (Joh. 5:25). Leven wat hier in beginsel gekend wordt en in het hiernamaals volkomen tot in eeuwigheid. Volkomen en volmaakt, door een ontelbare schare. Openb. 7. Het zal ook worden een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. De aarde zal vol zijn van de heerlijkheid des Heeren en vervuld zijn met de kennis des Heeren. De paradijsstaat komt terug. De Heere zal in die staat als Koning heersen. Koning Jezus. Eeuwig en altoos. Vanuit die waarheid, die zekerheid, waarbij de Christ- gelovigen betrokken zijn, schrijft Paulus. Zo dan geliefde broeders! Zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel

Paulus' houding in Rome -10

is in de Heere (1 Kor. 15:58). Een woord ook vandaag op zijn pas. Standvastig en onbeweeglijk zijn, het zijn geen woorden van onze tijd en voor theologen komen ze te sterk over. Althans, dat wordt gehoord en gelezen. Zekerheden of vastigheden voor altoos zijn er niet. De gedachte is dat vandaag alles opnieuw besproken moet worden om tot een gezamenlijk standpunt te komen. Bij gesprek of overleg dient tolerantie en verdraagzaamheid een plaats te hebben. Maar wat zegt Paulus, door de Heilige Geest gedreven: zijt standvastig en onbeweeglijk. Die Bijbelse woorden en de betrachtning ervan hebben niets te maken met halsstarrigheid, onbewogenheid of eigenzinnigheid. Een christen behoort te leven bij en door de Bijbelse werkelijkheid van standvastigheid en onbeweeglijkheid. In de periode van felle verzoeking wijst Jezus op wat geschreven staat. De woorden van Zijn Vader. De mens zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle Woord dat door de Mond Gods uitgaat. Vervolgens zei Jezus: Er is geschreven: Gij zult de Heere uw God niet verzoeken (Lukas 4). Tenslotte sprak Jezus: Ga weg satan, want er staat geschreven: De Heere uw God zult gij alleen aanbidden en Hem alleen dienen (Matth. 4:11). Het zo zegt de Heere en het er staat geschreven dient de eeuwen te verduren. In de branding van de tijd, waarin alles op de spreektafel komt: theologisch, ethisch en cultureel, behoort Schriftgetrouwheid voorop te staan, in afhankelijkheid van de Heere en verbonden aan de Heere. Waar Paulus bij de gemeente van Korinthe op aandrang was ook het leven en de gezindheid van Paulus. De houding van Paulus en zijn inzet verminderden niet met de jaren. Zijn elan viel op. Allereerst door Lukas, de schrijver van de Handelingen der apostelen. Twee jaar woonde Paulus in een gehuurde woning. Dag en nacht onder bewaking van een militair. Steeds onder huisarrest. Hij kon zich niet vrij bewegen. Maar geen teleurstelling. De dienst des

Heeren was zijn levensvreugde. De evangelist John Wesley heeft gezegd: De ganse wereld is mijn parochie. Dit nu was Paulus niet vreemd. In het begin van zijn laatste levensperiode predikte Paulus dagelijks het Koninkrijk Gods en leerde van de Heere Jezus Christus. En hoe deed hij dit. Met alle vrijmoedigheid. En ongehinderd. Dit is niet overdreven, maar waar. Paulus zag uit naar burgers van het Koninkrijk des Heeren en naar leven als discipel van de Heere Jezus Christus. Staan we als ambtsdragers naast Paulus? Is Paulus één van onze broeders? Dringt de liefde van Christus, de liefde tot de dienst des Heeren ook ons? Aan de woorden met alle vrijmoedigheid en onverhinderd mogen we niet voorbijzien. In de Griekse wereld betekende het woord vrijmoedigheid het recht van de vrije burger van een stad op een volksvergadering zijn mening naar voren te brengen. In het Nieuwe Testament worden we gewezen op een door God geschonken recht dat alleen in het geloof aanvaard en gekend wordt. Vrijmoedigheid is dat wat de gelovigen als burgers van het Koninkrijk der hemelen typeert. Vrijmoedigheid mag niet losgeweekt worden van het beschreven Woord van God. Vrijmoedig met het Woord de kerk en de wereld in. Het kan heel wat vragen. Denk aan de gang van Luther naar Worms. Maar de Geest des Heeren deed Luther in alle vrijmoedigheid het Woord belijden. Hier sta ik. Ik kan niet anders. God helpe mij. Vrijmoedigheid en standvastigheid vallen samen. Hoe staan wij bekend? Bijbelse woorden kennen we. Zouden we als Gereformeerden niet gezamenlijk eenparig moeten zijn? Standvastigheid, onbeweeglijkheid, vrijmoedigheid dienen er te zijn. De Koning van de Kerk, Jezus Christus de Heere, de Kerk en niet te vergeten de wereld rondom ons, hebben daar recht op. De Heere heeft ons welzijn in alle opzichten op het oog. Laten we blijven luisteren naar Zijn Woord.

Ds. M.C. Tanis

*En Pilatus schreef ook een opschrift en zette dat op het kruis;
en daar was geschreven: JEZUS DE NAZARENER,
DE KONING DER JODEN. Johannes 19:19*

Pilatus schreef een smadelijk opschrift, dat wil zeggen dat hij daartoe bevel gaf. De Romeinen waren gewoon de beschuldiging aan het volk bekend te maken met zwarte letters op een wit bordje. De veroordeelde misdadiger droeg dit bordje of het werd voor hem uitgedragen naar de plaats van de terechtstelling. Op het bordje stond: Jezus de Nazarener, de Koning der Joden. Jezus was in Nazareth opgevoed. Hier klonk smaad en verachting in door. Uit Nazareth kon immers niets goeds voortkomen. De misdaad werd als volgt omschreven: De Koning der Joden. Jezus zou Zich opgeworpen hebben als Koning en afval van de keizer hebben voorgestaan. Het waren echter goddeloze en valse beschuldigingen. Pilatus had Hem onschuldig verklaard. Tegen eigen overtuiging in had Pilatus Jezus overgegeven om gekruisigd te worden. Het opschrift was ook smadelijk voor het Joodse volk. Het bordje werd boven het hoofd van Jezus geplaatst zodat ieder het kon zien. Veel Joden lazen dit opschrift. Dat opschrift stond hen niet aan. Golgotha lag dicht bij de stad Jeruzalem. Vanwege het paasfeest waren er Joden uit vele landen gekomen. Zij konden het opschrift begrijpen, want het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn. Dat waren de drie talen die het meest gebruikt werden in het Joodse land. Het Hebreeuws was de oude moedertaal van de Joden. De Griekse taal werd gebruikt door Joden in vele landen. De Latijnse taal begon in gebruik te raken. Het Joodse land was immers een Romeinse provincie geworden. De overpriesters van de Joden waren het niet eens met het opschrift. Zij vonden het te veel eer voor Jezus en een te grote schande voor het Joodse volk. Zij verzochten Pilatus om het opschrift te veranderen. Er moest van gemaakt worden dat Jezus gezegd had de Koning der Joden te zijn. De Joden erkenden Jezus niet als Koning. Maar Pilatus weigerde het opschrift te veranderen. Pilatus had dit wel kunnen doen. Pilatus was eigenzinnig en stijfhoofdig. Maar in wezen had Pilatus ook gelijk. Er was immers niets van gebleken dat Jezus Zich had opgeworpen als Koning der Joden. Pilatus weigerde zich door de Joden te laten zeggen. Hier gaat in vervulling wat we lezen in Psalm 112:10 'De goddeloze zal het zien en hij zal zich vertoornen; hij zal met zijn tanden knersen en smelten. De wens der goddelozen zal vergaan.' Het is ook alles naar Gods raad. We lezen in Hand. 4:27 en 28 dat Herodes en Pontius Pilatus met de heidenen en de volken Israëls tegen de Heere Jezus vergaderd zijn geweest om te doen alles wat Gods hand en raad te voren bepaald had dat geschieden zou. Gods hand bestuurde de hand van Pilatus bij het laten opschrijven van het opschrift. De onschuld van Jezus werd onderstreept en de Goddelijke heerlijkheid van de Zaligmaker werd aan de dag gebracht. Het opschrift

was geheel waar, hoewel de blinde wereld dit niet zag. Jezus, de enige Verlosser en Zaligmaker der wereld, hing aan het kruis. De profeten hadden voorzeggd dat Hij Nazarener zou heten. Christus was inderdaad de ware Vorst en Koning der Joden. Zacharia 9:9 profeteert ervan. 'Verheug u zeer, gij dochter Sions, juich, gij dochter Jeruzalems! Zie, uw Koning zal komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland.' Wat zouden zij gelukkig geweest zijn als zij Jezus als hun allerhoogste Koning erkend zouden hebben en Hem niet zouden verworpen hebben. Het opschrift boven het kruis laat ons zien dat het Koninkrijk van Jezus geen werelds, maar een kruis- Koninkrijk zou zijn. Ook toont het ons dat de onderdanen van dit Koninkrijk door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods. In de drie hoofdtalen was het opschrift geschreven om daardoor aan te geven dat het Evangelie niet alleen aan de Joden, maar ook aan de heidenen verkondigd zou moeten worden. Uit alle volkeren zullen er zijn die Jezus als hun Koning en Zaligmaker zullen erkennen en verheerlijken. Het opschrift werd niet veranderd om daarmee aan te geven dat het Koninkrijk van Jezus en het Evangelie vast en onveranderlijk zijn. Er zal aan het Evangelie niets veranderd worden. Ook de duivel zal daar niets aan kunnen veranderen. God zal het Koninkrijk van Christus en het Evangelie altijd beschermen, de vijanden zullen Koning Jezus nooit kunnen afzetten. Wat Pilatus deed zal later door heidense koningen en stadhouders ook gedaan worden: zij zouden alom in de wereld het Evangelie doen verkondigen. Denk aan keizer Constantijn. Niemand kan het Koninkschap van Jezus wegnemen. Zijn Koninkrijk is niet van beneden, maar vanuit de hemel. Het Evangelie zou op de Pinksterdag en ook daarna verkondigd worden in vele talen. De tegenstand van de Joden was een teken van de toekomstige vijandschap tegen het Evangelie. Gods kinderen moeten afstand leren doen van hun erenamen en eretiteln. Met een stil geduld dienen zij schande en bespottung te verdragen. Men heeft de Zaligmaker immers nog veel slechter behandeld. Wie Christus als Koning erkent zal moeten delen in Zijn smaadheid en schande. Soms zal de marteldood werkelijkheid zijn. De drie talen leren ons dat alle talen de Heere Jezus en Zijn kruis moeten dienen. God neigt en bestuurt de harten van de vijanden zodat zij in alles Zijn Raad moeten dienen. Vrees dan niet voor de boosheid van de vijanden. Vertrouw in alles op de Heere. Verander de waarheid nooit al kost het u zelfs het leven. God zal Zijn kinderen doen wat in Zijn Woord staat beschreven.

Ds. A. van Heteren

VERKIEZINGEN

Nu ik dit schrijf, is het de dag na de verkiezingen. Vandaag nog een heel enerverend gebeuren. Als dit blad verschijnt, zullen andere zaken ons misschien weer bezig houden. Onze kerken zorgen ook nogal voor veel verrassingen. Ik kies nu voor de stembus.

De SGP heeft een verlies geleden. Dat is buitengewoon spijtig. De hoge opkomst heeft hierin mede de hand gehad. Het aantal stemmen is voorzover ik kan nagaan, niet verminderd; ik denk zelfs dat er een lichte toename is. Hopelijk zal het onze mensen in de kamers niet ontmoedigen. Ook hier geldt: Als ik zwak ben, ben ik machtig.

De CU komt in mijn belangstelling op de volgende plaats. Vanwege de C, die geen loze letter is, ben ik blij met hun winst. De deelname aan dit kabinet blijft een ambivalent avontuur. Maar de inzet van Segers c.s. vraagt waardering en aanhoudende bezinning.

Het CDA staat verder weg. In het verlies van deze partij blijkt dat de massa van ons volk geen confessionele achtergrond meer heeft. Dat is mede te wijten aan de grijze opstelling van de partij. Opmerkelijk daarentegen dat in Duitsland toch de CDU (ook een vanouds christelijke partij) de kiezers beter vast kan houden.

Het Forum de grootste partij. Moeten we hier ongelukkig mee zijn? Het zijn onze mensen niet, ook Baudet niet. Maar dat geldt ook van Rutte of Buma. Omdat hier een omvangrijke verschuiving heeft plaats gevonden, geef ik op deze plaats aandacht aan deze ontwikkelingen in de maatschappij.

Ik heb de toespraak van Baudet op de verkiezingsavond gedeeltelijk gehoord. Het verschil met Wilders valt direct op. Deze laatste roept weerstanden op door zijn vocabulaire, al is hij wel degene geweest die de politiek heeft behoeft voor een al te progressief vluchtelingenbeleid. Zijn onophoudelijk rinkelende alarmbel die waarschuwt tegen de opkomende dreiging van de Islam, is me welkom.

Deze Baudet is anders. Hij kan gedocumenteerd spreken over onze tijd en de tijdgeest. Hij heeft iets van een bekwaam cultuurfilosoof. Dat viel mij op, al ben ik het niet altijd met hem eens. Hij kan de politieke dwaalgeesten behoorlijk fijnzinnig ontleden. Hij heeft iets van de stijl en de visie van Pim Fortuin. Meer dan Wilders.

Ik stel wel vast dat hij nimmer onze steun kan hebben vanwege een gebrek aan christelijke waarden. Daarnaast kunnen wel enkele opvallende trekken gesignaleerd worden. Het gaat dan allereerst over de klimaathype. Ja, daar moeten we toch wel voor oppassen. Een christen zal ongetwijfeld zorg moeten hebben voor het milieu. Ik zou ook instemmen met: geen megastallen, geen plofkippen, geen uitbreiding van asfalt en woningbouw (dit vanwege de vele echtscheidingen en buitenlanders), geen verdere economische groei, enz. Ik noem maar wat linkse items. Maar dat we nu Nederland moeten gaan volbouwen met windmolens en zonnepanelen, nee, dan sluit ik me aan bij briesende Urkers. Waarom zoveel Polen? Hebben we ze nodig? Moet je bedrijf werkelijk groter worden, als je het nu goed hebt? Het is doorgeschoten materialisme.

Ik zei het al: de klimaatideologie is een hype. Blijf nuchter. God beheert Zijn schepping. De benadering van Baudet

verdient tenminste enige aandacht. Om de boot in evenwicht te houden. Deze uitgaven gaan te hoog. Zeker als eenverdieners en sociaal zwakken hier toch slachtoffer van kunnen worden. Geen paniekzaaien over het klimaat, wel na gaan denken over het geestelijk klimaat. De aarde is meer verontreinigd door de zonde dan door CO₂. Bekering is het enige goede klimaatbeleid. Vandaaruit aandacht voor nuchter en effectief rentmeesterschap inzake het klimaat. We volgen met belangstelling de vele goede ideeën over economische en renderende klimaatbeheersing. Het is bijvoorbeeld de vraag of mijding van vlees en koolhydraten belangrijk is. Wat Gods Woord erkent en goedkeurt, kan ook weer niet verkeerd zijn. Het zijn praktische zaken waar best zinvol over te spreken is. Ik denk ook aan de pulsvisserij en de grote grazers. Wat een menigte moeilijke onderwerpen, vooral voor de betrokkenen.

Dat brengt me op een ander aspect van Baudet. De EU! Als ik echt Bijbels hierover wil denken, ga ik me afvragen of de EU recht van bestaan heeft. Vreemden verteren onze kracht. Laat ieder land maar zijn eigen bestuur houden. Dan zouden we ook geen brexit-perikelen hebben gehad. Een derde punt van partijen als FvD en de PVV: de vluchtelingen. Met elkaar erkennen we de zorg die we hebben voor de vreemdeling in zijn nood en leed. Maar de overheid voert geen gericht beleid. We laten alles over ons heen komen. De EU wil er zelfs nog een schepje bovenop doen. Als één procent van de inkomers jihad-ideeën heeft, gaat het al over duizenden terroristen die onder ons zijn. Het moeilijke punt is dat immigratie een politiek thema is. Links is voor, rechts is tegen. Dat is geen zuivere tegenstelling. Beleid moet geen politiek thema zijn, er moet zinnig beleid op rationele gronden gevoerd worden.

Gegeven de huidige omstandigheden moeten we zorgdragen voor de vreemdelingen die nu eenmaal in ons land zijn. Maar zie het niet als cultuurverrijkend dat er zoveel Turken en Afrikanen zijn. Het zou volgens de regels zijn als daar in het Midden-Oosten de verhoudingen genormaliseerd zouden zijn.

Wat zal men dan antwoorden de boden des volks? Wat zullen we tot deze dingen zeggen? Gods Woord geeft de echte antwoorden. Dat de Heere Sion gegrond heeft opdat de bedrukten des volks daarin een toevlucht hebben. Er is maar één echt koninkrijk. Er is maar één Koning. De bedrukten des volks. Dat zijn ook vluchtelingen. En denk dan maar concreet aan al die christenen die gedood worden. Een vertekend beeld: burgemeesters naar de moskeeën (na Christchurch), de wereld in rouw, alles terecht. Maar als massa's christenen dagelijks worden gedood, is er weinig mededogen. Selectieve verontwaardiging. Laten we daarvoor onze ogen openhouden. Vooral niet geloven wat iedereen zegt, maar: Tot de wet en tot de getuigenis!

Ds. P. Roos

De zonden mijner jonkheid

Een nieuwe vraag ter bespreking kwam naar voren tijdens de catechisatie, namelijk wat David bedoelt met “de zonden der jonkheid”, die hij belijdt in Psalm 25:7. Moeten we dingen die verkeerd gingen, indien mogelijk, corrigeren en het met mensen die we pijn deden, ook weer indien nog mogelijk, alsnog goed maken? Ik zal proberen er op in te gaan.

Als David zijn jeugdzonden belijdt, doet hij dit door de Heilige Geest geleid en gedreven. Het is dus niet kinderachtig en overdreven van David om daar nu nog over te beginnen. De Geest Die overtuigt, laat me mijn hele leven zien. In Psalm 51 gaat David zelfs nog verder terug dan naar zijn jeugdijaren! Dan belijdt hij: “Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen”, vers 7.

Dat een mens van nature boos is, blijkt al in de jeugdijaren. Ook dan is het hart al een vuile bron van wanbedrijven. Wat is het een dure taak van de ouders om het geweten van het kind teer en zuiver te houden en dus niet lacherig te doen over wandaden in de jeugd. Natuurlijk gebeuren er in het dagelijks leven genoeg dingen die grappig zijn. Ook gebeuren er dingen die het kind zonder boze opzet doet. Bovendien overziet een kind niet altijd de gevolgen van zijn daden. Maar over die dingen heeft David het niet, als hij zijn jeugdzonden voor de Heere belijdt. Dan heeft hij het over dingen, die hij thans ervaart als zonden tegen de Heere.

Het pas geboren kind ziet er zo onschuldig uit. Het jonge kind is zo argeloos. Hadden wij ouderen maar die kinderlijke onnozelheid ten aanzien van het kwaad. Een mens neemt bij de groei en de toename van de jaren echter ook toe in boosheid. Maar ook al vroeg komt de boosheid van het hart naar buiten, als het kind ongehoorzaam is, stiekem verboden dingen doet, jukt, ruzie maakt en slaat en bijt, oneerbiedig is onder het bijbellezen, misbruik maakt van situaties, lelijke woorden gebruikt en brutaal is.

Bij het groter worden neemt dat dus toe. Ziet moeder soms ogenblikkelijk aan haar kind dat het wat op zijn geweten heeft, er komen tijden dat het kind heel slim zich zo onschuldig kan voordoen als een pasgeboren lam.

En wat denkt u van de schooltijd? Dan leren we in groepsverband te zondigen. Dan durft het kind veel meer en veel verder te gaan. Dan durven we soms in het openbaar brutaal te doen, alleen maar om stoer te doen.

En als het seksuele tot rijping komt, komt er een grote ontdekkingstocht op gang. Naast allerlei natuurlijke ontwikkelingen, komen er juist op dit terrein veel jeugdzonden openbaar, van schunnige taal tot gebaren en handelingen.

Nee, het wordt er bij het ouder worden niet beter op. Jonge mensen hebben zo hun eigen zonden. Denk bijvoorbeeld aan de zonde van de uitdaging. Later thuis komen dan de ouders bepaald hebben, kleding kopen

die je ouders niet aanstaan, in een mini-rokje naar de catechisatie. En wat te denken van de eigenwijsheid. Waarschuwingen van ouders negeren en het contact met onkerkelijke ‘vrienden’ aanhouden of de verkering met het meisje dat nergens aan doet weigeren te verbreken. En dan reageren met: ik ben oud en wijs genoeg hoor; ik weet best hoe ver ik kan gaan! Dat zijn de zonden van eigenwijsheid. Het jonge hart trekt naar de wereld. Wereldsgezindheid is niet alleen een zonde van het jonge hart, maar de boze wereld heeft het jonge hart veel te bieden. De zonden op seksueel gebied, zoals het bekijken van porno, en het gemeenschap hebben voor het huwelijk zijn kwaad in de ogen des Heeren.

Al deze en dergelijke dingen kwamen David voor ogen en het werd hem tot schuld. Een mens meent soms in zijn dwaasheid dat, naarmate de jaren verglijden, het verleden daarmee ook wordt uitgewist. Ja, al het heden wordt verleden, schoon het ons toegerekend blijft! Laat dat toch tot ons mogen doordringen. We hebben verzoening met onze Maker nodig, willen we getroost leven en eenmaal zalig sterven. Door de Heilige Geest wordt het hart teer, de wet des Heeren heilig en de zonde een groot kwaad. Dan komt er een belijden van de zonde. Wie van zonde overtuigd wordt door Woord en Geest, en hoe nodig is het daarom dat de zonde ook bij de naam wordt genoemd in prediking en catechese, zal er ook vanaf willen. Mijn tranen wissen de zonde niet uit, slechts het bloed van Christus. Maar het gaat nooit zonder de tranen van berouw. Er is vergeving in het bloed van de Heere Jezus en vernieuwing door de Geest van Christus. Ook als kind en jongeling was de Heere Jezus rein en heilig. Opdat Zijn gerechtigheid de mijne zou worden door een waar, toevluchtnemend geloof, maar ook Zijn heiligheid begeerd zou worden en de verlossing van mijn boze natuur. En kunnen we dingen nog goed maken in het leven, dan zal er de drang zijn om er tegenover onze naaste mee voor de dag te komen.

Dan schrijven we onze meester van de vijfde klas van vroeger, hoewel hij een oude man geworden is en mij wellicht allang vergeten is, toch een brief of brengen een bezoek. Dan krijgen we over ons wat Zacheüs over zich kreeg, toen de Heere in zijn leven kwam. En als we dingen niet meer goed kunnen maken, is er toch nog de vergeving bij de Heere. En de mens, die bepaald wordt bij de grootheid van zijn kwaad, zal eindigen in de grootheid van Gods genade.

Ds. K. Hoefnagel

Christus en de bezetene van Gadara (4)

En Jezus vroeg hem, zeggende: Welke is uw naam? En hij zeide: Legio. Want vele duivelen waren in hem gevaren. En zij baden Hem dat Hij hun niet gebieden zou in den afgrond heen te varen. (Lukas 8:30-31)

De vorige keer hebben we stilgestaan bij het eerste machtswoord dat Christus in Gadara sprak: *'Want Hij had den onreinen geest geboden dat hij van den mens zou uitvaren...'*. Dat bevel van Christus had de bezetene tot stilstand gebracht. Het liet hem voor Christus neervallen. Blijkt daarin niet de macht van Christus? Eén woord van Hem – en de grootste, hardnekkigste vijand valt voor Hem in het stof neer. Zo is het nu nog!

Tegelijk hebben we gehoord, dat op dat moment de vijandschap van de bezetene nog niet helemaal gebroken was. Want de bezetene vroeg: *'Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zoon Gods des Allerhoogsten? Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt'*. Enerzijds beluisterden we daarin een gebed van de duivelen die hem bezet hielden. Maar anderzijds zegt de Bijbel toch ook heel duidelijk, dat hij – dat is dus de bezetene – deze woorden sprak. Er is op dit moment bij deze man nog een grote vijandschap en achterdocht ten opzichte van Christus.

Wat is uw naam?

Wat een wonder dat de Heere Jezus Zich niet terugtrekt van deze vijandige man. Maar dat Hij hem opnieuw aanspreekt. Dat lezen we in vers 30: *'En Jezus vroeg Hem: Welke is uw naam?'*

Waarom stelt de Heere Jezus die vraag? Kent Hij de naam van deze ongelukkige niet? Weet Hij niet van de nood van deze man? Zeker wel! Want Christus weet naar Zijn Goddelijke natuur alle dingen. Dieper en wonderlijker nog: de naam van deze man was geschreven in het boek des levens des Lams. Hij behoorde tot de schapen die God de Vader aan Zijn Zoon gegeven had om ze toe te brengen. De naam van deze man

is dus niet onbekend voor de Zaligmaker. En zijn nood evenmin!

Kennelijk heeft de Heere Jezus een andere reden om deze vraag te stellen: *'Welke is uw naam?'* Welke reden dan? Zou het niet zijn omdat Hij wil dat deze man zijn eigen nood zelf onder woorden brengt? Al is het dan in een enkel woord, misschien wel een rauwe kreet: *'Legio!'*

Zondag in zondag uit komt de Heere in het gewaad van Zijn Woord nog tot u en mij. In dat Woord stelt Hij ten diepste dezelfde vraag: *'Welke is uw naam?'* Hebt u die vraag al eens gehoord? En hebt u er voor Gods aangezicht al antwoord op gegeven?

Legioen

'En hij zeide: Legio. Want vele duivelen waren in hem gevaren'. *Legio* – letterlijk staat er in het Grieks: legioen. En wat een legioen was, wisten de mensen in de tijd van de omwandeling van de Heere Jezus: een legerafdeling van enkele duizenden soldaten, eerst drie- tot vierduizend, later zelfs vijf- tot zesduizend man. De werkelijkheid van het leven van deze man is dus, dat hij bezeten is door een groot aantal duivelen. En die duivelen hebben ook nog eens het karakter van een legioen, een goed georganiseerd leger dat hem dwingend in de greep houdt.

Wat kan er in een enkel woord, juist als het als een noodkreet wordt uitgeroepen tot de allerhoogste God, een diepe belijdenis schuilgaan! Net zoals het ook mogelijk is, dat in een aaneenschakeling van welluidende zinnen de ware belijdenis ontbreekt. Laten we nooit vergeten: De Heere zoekt naar *'waarheid in het binnenste'*.

Bodemloze put

Als de bezetene zo zijn naam genoemd heeft, volgt meteen daarop een verzoek van de duivelen die deze man als met een legioen in de greep houden. Ze

vragen de Heere Jezus dringend of Hij hun niet zal bevelen *'in den afgrond heen te varen'*.

Over die 'afgrond' – in het Grieks staat er een woord dat 'bodemloze put' betekent – leest u ook op verschillende plaatsen in het Bijbelboek Openbaring. We moeten hier denken aan een soort strafgevangenis waarin duivelse geesten opgesloten worden tot de dag van het oordeel. Uit deze bodemloze put stijgt rook op, zo lezen we. De 'afgrond' – een plaats, waar zelfs de duivelen voor huiveren. Want ze smeken hier of ze niet in de afgrond hoeven heenvaren.

Duivelen op de knieën

Let u er even op, hoe wonderlijk het tafereel in deze tekst eigenlijk is. Want we ontmoeten hier duivelen die smeken. Duivelen op de knieën. En hoe huiveringwekkend dat ook is, toch ligt daar ook een diepe troost in. Want als we de duivelen zich hier smekend zien richten tot Christus, dan tekent ons dat: Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. Zijn macht gaat zelfs over de duivelen.

Als u gebonden zit, in de schaduw van de dood... Als u zichzelf niet bevrijden kunt, en niet weet hoe u ooit bevrijd moet worden... Hij heeft alle macht. Zelfs de duivelen zijn Hem onderworpen. Zou Hij niet bij machte zijn om ook uw banden te verbreken?

En als u door genade een onderdaan van Christus mocht worden. Als u zoveel te strijden hebt met de driehoofdige vijand – duivel, wereld en eigen vlees. Als u moet inleven dat u zwak bent, en uw vijanden machtig veel... Christus is sterker dan al die vijanden. Wat hebt u Hém nodig!

Ds. A.J.T. Ruis

Heilig leven (3)

“Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heirscharen. De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol!” Deze woorden hoort Jesaja klinken als hij in een visioen ogen en oren richten mag op wat de Heere hem openbaart. Hij ziet de Heere zitten op een hoge en verheven troon. De zomen van Zijn kleding vervullen de tempel. Rondom Hem zijn de serafijnen, terwijl de één de ander toeroept de woorden die tot Jesaja doorklinken. Hemel en aarde zijn zo vervuld van de heerlijkheid en heiligheid van de Heere dat de posten van de dorpels in beweging komen door de stemmen die klinken. Het hele huis van God wordt vervuld met rook.

Dat alles bij elkaar vormt een proclamatie van de heiligheid van de grote en eeuwige God. De Heere wil dat de mensen op aarde het weten. Met het oog daarop maakt Hij het bekend aan Jesaja, die bij deze gelegenheid geroepen wordt om de profeet van de Heere te zijn.

Niet alleen in Jesaja 6, maar op nog veel andere plaatsen in de heilige Schrift wordt het ons duidelijk gemaakt dat de Heere heilig is. Bijvoorbeeld in dat andere profetenboek, dat van Ezechiël. Daar gebeurt dat vooral in confrontatie met de machten die tegen de Heere zijn. Dreigende woorden spreekt Hij in de richting van de vorst van Mesech en Tubal. De Heere zal zijn macht verbreken. En dan klinkt het: “Ik zal een vuur zenden in Magog en onder degenen die in de eilanden zeker wonen. Zij zullen weten dat Ik de HEERE ben. Ik zal Mijn heilige Naam in het midden van Mijn volk Israël bekend maken, en Ik zal Mijn heilige Naam niet meer laten ontheiligen, en de heidenen zullen weten dat Ik de HEERE ben, de Heilige in Israël!” [Ezechiël 9].

Dat de Heere een heilig God is, zullen overigens niet alleen de heidense volken te weten komen. Allereerst is het Gods eigen volk, dat ervaren zal dat de

Heere heilig is. Talloos veel keren moet het volk Israël het horen: “Wees heilig, want Ik, de HEERE uw God, ben heilig!”

In het boek der Psalmen is het vooral de 99^e die de heiligheid van God bezingt. Het is in die Psalm een telkens terugkerend refrein: “Uw Naam die heilig is. (...) Onze God, Hij is heilig. (...) De HEERE, onze God, is heilig!” Deze Psalm bezingt de grootheid van de Heere. “De HEERE regeert. Dat de volken beven. Hij zit tussen de cherubim. De aarde beweegt zich. De HEERE is groot in Sion. Hij is hoog boven alle volken. Dat zij uw grote en vreselijke naam loven!” De wereld en die haar bewonen mogen wel sidderen voor deze heilige God. Hij heeft immers recht en gerechtigheid lief. Wie daarmee niet rekt, die zal te maken krijgen met “de sterkte des Konings.” Hij doet “wraak” over de daden die niet sporen met de eisen van Zijn heiligheid.

Dezelfde Psalm laat echter ook een andere kant van Gods heiligheid zien. Genoemd worden de namen van Mozes, Aäron en Samuël. “Zij hebben Zijn getuigenissen onderhouden en de inzettingen die Hij hun gegeven had.” Zij waren de voorbeelden en de voorbidders van het volk. “Zij riepen tot de Heere, en Hij verhoorde hen.” Hij is hun geweest “een vergevend God...” Daarom: “Verhef de HEERE, onze God, en buig u voor de berg van Zijn heiligheid!”

De vraag ligt voor de hand: wat moeten we verstaan onder de heiligheid van de Heere? Dat wordt naar mijn gedachten het beste onder woorden gebracht als we de Heere aanduiden als de geheel Andere. Anders dan welke andere macht en grootheid dan ook is Hij. Aardse machten en geestelijke machten, ze leggen het allemaal af tegenover de Heere, die de Heilige is. Dat besef is diep verankerd geweest in het geloof van Israël in de tijd van het

Oude Testament. Bij de Schelfzee zong Israël: “O Heere, wie is als Gij onder de goden? Wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid, vreselijk in lofzangen, doende wonder?” Het deed Mirjam en het verlost volk zingen: “Zingt de Heere, want Hij is hoog verheven!” [Exodus 15].

Eeuwen later zingt ook Hanna ervan: “Er is niemand heilig, gelijk de Heere! Want er is niemand dan Gij. Er is geen rotssteen, gelijk onze God!” [1 Samuël 2]. En zo zegt de Heere het Zelf ook: “Bij wie dan zult gijlieden Mij vergelijken, die Ik gelijk zij?, zegt de Heilige” [Jesaja 40].

In de tijd dat ik in Apeldoorn studeerde, moesten we het mooie boek van de oudtestamenticus prof. Th.C. Vriezen bestuderen *Hoofdlijnen der Theologie van het Oude Testament*. Daarin las ik, en ik ben het niet vergeten: “De heiligheid van de Heere is het meest typerend voor het Godsgeloof.” Dat wil dus zeggen dat er geen andere eigenschap van de Heere is, dat zoveel over de Heere zegt, dan deze aanduiding. Zijn heiligheid is tegelijkertijd het wezenlijke van alle andere deugden van de Heere. In Exodus 34 lezen we dat de Heere Zich tot Mozes wendt in een wolk. Het is God zelf die bij die gelegenheid Zijn eigen Naam uitroept. Hoe luidt die Naam dan? “Als nu de HEERE voor Zijn aangezicht voorbij ging, riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid!” [Exodus 34]. Deze God is de God die de zonde vergeeft, maar die ook de ongerechtigheid bezoekt. En dat alles vanwege Zijn heiligheid! Zijn gerechtigheid is heilige gerechtigheid. Zijn genade is heilige genade.

ds. J.M.J. Kieviet

P E R S BERICHT

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE BEZINNINGSKRING BINNEN DE CLASSIS LEEUWARDEN.

Op D.V. Vrijdag 12 april a.s. wordt er weer een bezinningsavond gehouden.

Ds. K. Hoefnagel hoopt te spreken over het onderwerp:

Met als thema: "Helder licht over Christus lijdensgang.

1. Christus' positie en de Vader achter het lijden.

2. Christus' twee naturen.

3. de vrucht van het lijden.

Deze bijeenkomst wordt gehouden in de grote zaal van de Chr. Geref. "Sionskerk"

Haadweg 127 Damwoude.

Er wordt gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen.

Aanvang :19.45 uur.

Allen van harte welkom!

HAAMSTEDE CONFERENTIE

De vijf en dertigste zgn. Haamstedeconferentie zal

D.V. worden gehouden van 26,27 en 28 augustus

2019 in het conferentieoord "Mennorode" te Elspeet.

Nadere informatie over de conferentie: 078-6815655 of email: bsgroningen@kliksafe.nl

Inmiddels beschikt de organisatie over een website: www.haamstedeconferentie.nl. Vanaf nu kunt u zich hier aanmelden voor de a.s. conferentie.

CONNECT

JONGERENAVONDEN FRYSLÂN

Toerusting # Ontmoeting # Verbinding # Gezelligheid

Connect Jongerenavonden Fryslân - een nieuw interkerkelijk initiatief. Ontstaan vanuit het verlangen om in eenheid verbinding te zoeken met God en met elkaar.

Een groepje enthousiaste vrijwilligers uit verschillende kerken in (Noordoost) Friesland hebben nieuwe interkerkelijke jongerenavonden opgezet. Bij de nieuwe interkerkelijke Connect-jongerenavonden staat Bijbelse toerusting centraal en is er ook ruimte voor gezelligheid en ontmoeting. Connect betekent verbinding en het is de hartelijke wens van de commissie dat er allereerst een verbinding met de Heere mag komen en daarnaast ook met elkaar.

Het is de bedoeling om ongeveer vier avonden per jaar te organiseren en voor deze avonden sprekers uit te nodigen die in het jeugdwerk actief zijn. De avonden zullen georganiseerd worden in de Fryske Wâlden, maar ook andere gemeentes en jongeren uit de rest van Friesland zullen worden uitgenodigd.

Er is nu een commissie samengesteld die de Connect-jongerenavonden Fryslân opzetten, de initiatiefnemers zijn Aukje Elzinga (herv. gem. Driezum), Henriëtte Kooistra (CGK

Broeksterwoude-Andreasmeeente), Carolien Lodder (HHK Wâlterswald), Irene Mol (herv. gem. Driezum), Roelof Smit (CGK Damwâld. Deze jongerenavonden worden begeleid door ds. J.A. Mol (herv. gem. Driezum).

Onze eerste jongerenavond is op D.V. 5 april in de 'Ald Skoalle' te Driezum (Tsjerkestrjitte 2, 9114 RL Driezum). Marcel Vroegop zal op deze avond spreken over het thema: 'Gods wil in jouw leven'.

Inloop om 19:30 uur en de avond start om 19:45 uur. Na afloop is er voldoende tijd om elkaar te ontmoeten en na te praten.

Jongeren tussen de 16 en 36 jaar zijn van harte welkom! Wij zijn te volgen via ons Instagram account: @connectjongerenavondenfryslan

De tweede avond is D.V. vrijdagavond 28 juni en Remco de Jong (student TUA / onderzoeker) zal komen spreken over 'Geloven in de praktijk'.

U kunt contact opnemen met:

Henriëtte Kooistra

Mede- initiatiefnemer Connect-Jongerenavonden

0511-789317

henrietteduel@hotmail.com

KERKHISTORISCHE LEZING

Op D.V. 25 mei en 22 juni geeft prof. dr. A. Baars een kerkhistorische lezing ten behoeve van de commissie fondswerving van de CGK Renswoude.

Op 25 mei over John Owen en de inwonende zonde; op 22 juni over John Bunyan: waarom schreef hij de christinnereis?

Prof. dr. A. Baars heeft studie gemaakt van de geschriften van John Owen en John Bunyan en maakt hun boeken toegankelijk voor de lezers van nu. Tijdens deze kerkhistorische lezingen maken we kennis met de pastorale benadering van de belangrijke noties van zonde en genade en van de leiding van God in het geestelijk leven.

Opgave kan tot 15 mei per e-mail: jokeovereemprins@kliksafe.nl of telefonisch: 0318 519404.

Kosten: €12,50 per lezing; voor beide lezingen: € 20,00.

U kunt gebruik maken van een lunch (€ 8,00 per lunch).

De lezingen worden gehouden in gebouw Rehoboth, Taets van Amerongenweg 66

3927 BL Renswoude. Aanvang: 10.00 uur, sluiting 12.30 uur.

Aansluitend is de lunch.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. Joh. v.d. Poel, Eenzijdige verbondsliefde, Zeven preken over de Psalmen, gebonden, 124 blz., € 14,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 0997.

Dit boekje geeft een indruk van de preken die door ds. Joh. v.d.

Poel gehouden zijn. Hij had een eigen manier van zeggen. De eerste preek gaat over Psalm 25:21 en 22. 'Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden, want ik verwacht U. O God, verlos Israël uit al zijn benauwdheden.' Dan lezen we op blz. 22 "Geliefden, verlossen is zo'n wonderlijke daad, dat God het alleen maar doen kan en ook alleen doen wil. En dat doet Hij op zo'n allerwonderlijkste wijze, waarvan ze roepen op Golgotha: 'Verlos Uzelven.' En Hij verloor Zich niet. Volk, daar heeft u uw verlossing. Ze roepen: 'Kom van het kruis en wij zullen U geloven.' En Hij kwam niet van het kruis. Daar ligt uw vergeving. Daar ligt uw voldoening. Op Golgotha heeft God Zijn eer en daar is de schuld vereffend. Op Golgotha heeft God de zonde geboet en de hel geblust. Op Golgotha is God voor eeuwig door het bloed van Zijn geliefde Zoon verheerlijkt geworden in al Zijn deugden en volmaaktheden."

Ditteke Klaasse- den Haan, Bijbelleesboekje, Ruth, 44 blz., € 4,50, deel 7 in de serie Oude Testament, ISBN 978-90-72186-97-3. Het lijden van de Heere Jezus, 44 blz., € 4,50, deel 7 in de serie Nieuwe Testament, ISBN 978-90-72186-98-0. Geschikt om voor te lezen vanaf 4 jaar en om zelf te lezen vanaf 6 jaar. Psalm puzzelboek 2, 49 blz., € 4,50, ISBN 978-90-72186-96-6. Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam. Geschikt vanaf ongeveer 6 jaar.

L. Vogelaar (red.), In Koninklijke dienst deel 2, Predikanten, oefenaars en evangelisten, gebonden, 262 blz., 23,50 euro, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 7124.

Evenals deel 1 bevat dit boek levensbeschrijvingen van voorgangers uit de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland), uit de gemeenten van ledeboerianen en kruisgezinden, uit vrije gemeenten in Nederland en Nederlandse emigrantenkerken in Noord- Amerika. Enkele namen willen we noemen: Ds. A. Bac, ds. A.F. Honkoop, ds. T. Klok, ds. F. Mallan en ds. A. Wink. Ds. A.F. Honkoop antwoordde eens op een vraag van een journalist hoe de prediking dient te zijn (blz. 63): "Ontdekkend. De verloren staat van de mens, door zijn diepe val, moet naar voren gebracht worden. Wij hebben door de zonde een kloof geslagen tussen God en onze ziel. Tegenover de diepte van de val gaat juist de rijkdom van Christus schitteren. Zonder doorleving van onze verlorenheid heeft Christus geen waarde. Een diamant is mooi, maar tegen de achtergrond van zwart fluweel gaat hij nog meer schitteren. Zo gaat tegen de achtergrond van ons bestaan Christus schitteren in Zijn glorie en heerlijkheid." Onder liefhebbers van de kleine kerkgeschiedenis zal het boek zeker zijn weg wel vinden.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 16 april 2019. Kopij graag binnen donderdag 4 april 2019.

Ontmoetingsdag

D.V. zaterdag 4 mei 2019 in de Christelijke Gereformeerde Kerk van Werkendam. Sprekers en onderwerp:

1. Jakob als vreemdeling (Gen. 47) ds. A.J.T. Ruis
2. De pelgrimsreis van de vreemdeling (1 Petrus 1 en 2) ds. J.M.J. Kieviet
3. Het kompas van de vreemdeling (Psalm 119) ds. W.L. van der Staaij
4. Het vaderland van de vreemdeling (Hebr. 11) ds. A. van der Zwan

Ambtsdragersconferentie

D.V. Zaterdag 15 juni zal er 's morgens weer een ambtsdragersconferentie gehouden worden. Prof. A. Baars zal spreken over de reformatorische visie op de kinderdoop.

Culemborg

Zaterdag 23 maart was een verblijdende dag voor de kerkenraad en de gemeente van Culemborg, Kand. H.C. Bezemer werd bevestigd tot herder en leraar en mocht intrede doen. We wensen hem samen met zijn vrouw van harte Gods zegen toe in de gemeente van Culemborg.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@klikSAFE.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 27,50,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 30,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.
Contactadres Canada:
D. Kleinjan Tel. 905-627-8556 mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Al 25 jaar werkzaam in China!

1993 - 2018

TOEN

NU

Juist nu is uw steun aan
voorgangers meer dan nodig.

Stort uw jubileumgift op:

NL 02 INGB 0000 320 666 t.n.v. Stichting China

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Mooi vakantie-appartement in Hoog Sauerland.

www.huizesolagratia.net

Begravenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Melleste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

www.begravenisondernemingdejongh.nl

VAN STAVEREN begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

HARKES

Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR. Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

UW ADVERTENTIE IN **KLEUR**?*

* Alleen mogelijk op de achterzijde.

Neem contact
op met de
administratie!